

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn

Informacje i opracowania
statystyczne
*Statistical information and
elaborations*

**EDUKACJA I WYCHOWANIE
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM
W ROKU SZKOLNYM 2013/2014**

*EDUCATION
IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP
IN THE 2013/2014 SCHOOL YEAR*

OLSZTYN 2014

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President

Janusz Pappelbon

Redaktor główny
Editor-in-chief

Elżbieta Lorek

Członkowie
Members

Monika Borawska, Jacek Grzelak,
Eliza Panfiłow

Sekretarz
Secretary

Agnieszka Wobolewicz

Redakcja merytoryczna
Essential editing
Warmińsko-Mazurski Ośrodek
Badań Regionalnych
Warmińsko-Mazurski
Centre for Regional Surveys

Alicja Żebiałowicz

Skład komputerowy i grafika
Type setting and graphic

Marcin Błaszczyk

ISBN 978-83-63285-30-2

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data please indicate source

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
10-959 Olsztyn ul. Kościuszki 78/82
tel. 89 524-36-66; fax 89 524-36-67
<http://olsztyn.stat.gov.pl>
e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl

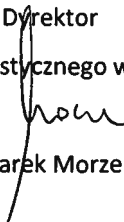
PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Olsztynie przekazuje Państwu publikację „Edukacja i wychowanie w województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2013/2014”. Prezentowane w publikacji dane dotyczą wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych, policealnych (pomaturalnych) oraz szkół wyższych.

Opracowanie zawiera szeroki zakres informacji dotyczących realizacji obowiązku szkolnego, charakterystyki infrastruktury edukacji i jej wykorzystania, efektywności kształcenia oraz pomocy socjalnej dla uczącej się młodzieży.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, opisu wyników badań oraz części tabelarycznej w formacie Excel. Uwagi metodyczne zawierają definicje pojęć stosowanych w systemie oświaty i wychowania. Wyniki badań wzbogacone tabelkami i wykresami opisują stan oświaty w województwie w roku szkolnym 2013/2014 na tle lat wcześniejszych. Część tabelaryczna składa się z dziesięciu działów tematycznych. Ważniejsze dane przedstawiono według podregionów, powiatów i gmin.

Przekazując Państwu publikację „Edukacja i wychowanie w województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2013/2014” wyrażam nadzieję, że będzie ona bogatym źródłem informacji z zakresu szkolnictwa w naszym województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Olsztyn, listopad 2014 r.

PREFACE

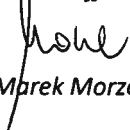
*The Statistical Office in Olsztyn presents publication **Education in warmińsko-mazurskie voivodship in the 2013/2014 school year**. Data presented in this publication concern pre-primary education, primary, lower secondary, post-primary, upper secondary, post-secondary (post-maturity) schools and higher education institutions.*

The elaboration contains a wide range of information concerning compulsory education, characteristics of education infrastructure and its use, effectiveness of education and social support for youth at schools.

The publication consists of methodological notes, description of results of surveys and table in Excel form. Methodological notes contain definitions used in the education system. Results of surveys supplemented with tables and graphs describe education in warmińsko-mazurskie voivodship in the 2013/2014 school year on the background of previous years. Table part consists of ten thematic sections. The more important data are presented by subregions, powiats and gminas.

*Presenting this publication **Education in warmińsko-mazurskie voivodship in the 2013/2014 school year** I hope it will be a wide source of information about education in our voivodship.*

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

Olsztyn, November 2014

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Str. <hr/> Page
PRZEDMOWA	PREFACE	3
UWAGI METODYCZNE	METHODOLOGICAL NOTES	17
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	RESULTS OF SURVEYS – SYNTHESIS	41
1. Wychowanie przedszkolne ...	1. <i>Pre-primary education</i>	41
2. Struktura szkół dla dzieci i młodzieży według typów szkół	2. <i>Structure of schools for children and youth by type of schools</i>	43
3. Wybrane aspekty oświaty i wychowania	3. <i>Selected aspects of education</i>	53
4. Szkoły wyższe	4. <i>Higher education institutions</i>	58
WYKRESY	GRAPHS	
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2013/14	<i>Education by education level in the 2013/14 school year</i>	61
Ludność według wieku	<i>Population by age</i>	62
Współczynnik skolaryzacji w roku szkolnym 2013/14	<i>Enrollment rate in the 2013/14 school year</i>	62
Uczniowie i studenci według poziomu nauczania	<i>Pupils and students by education level</i>	63
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2013/14	<i>Children attending pre-primary education establishments by place of residence in the 2013/14 school year</i>	63
Sześciolatki w placówkach wychowania przedszkolnego i w szkołach podstawowych ...	<i>Children aged 6 attending pre- -primary education establishments and primary schools</i>	64
Uczniowie i absolwenci w szkołach w roku szkolnym 2013/14	<i>Pupils and students and graduates in the 2013/14 school year</i>	64
Uczniowie w zasadniczych szkołach zawodowych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14	<i>Students of basic vocational schools by selected fields of education in the 2013/14 school year</i>	65

	Str.
	<u>Page</u>
Uczniowie szkół zawodowych i liceów profilowanych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14	<i>Students of basic vocational schools and specialized secondary schools by selected fields of education in the 2013/14 school year .....</i> 65
Uczniowie szkół policealnych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14	<i>Students of post-secondary schools by selected fields of education in the 2013/14 school year .....</i> 66
Uczniowie i absolwenci szkół dla dorosłych w roku szkolnym 2013/14	<i>Students and graduates of schools for adults in the 2013/14 school year .....</i> 66
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14	<i>Pupils and students obligatorily studying foreign languages in schools for children and youth in the 2013/14 school year .....</i> 67
Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14	<i>Number of pupils and students per 1 computer used by pupils and students in schools for children and youth in the 2013/14 school year .....</i> 67
Uczestniczący w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2013/14	<i>Pupils and students participating in activities developing interests and talents in primary, lower secondary and upper secondary schools in the 2013/14 school year .....</i> 68
Studenci według rodzajów szkół wyższych w roku akademickim 2013/14	<i>Students by type of higher education institutions in the 2013/14 academic year .....</i> 68
Studenci szkół wyższych według rodzajów studiów w roku akademickim 2013/14	<i>Students of higher education institutions by type of studies in the 2013/14 academic year .....</i> 69
Studenci według kierunków nauczania w roku akademickim 2013/14	<i>Students by fields of education in the 2013/14 academic year .....</i> 69

TABLICE NA PŁYCCIE CD

TABLES ON CD

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

Ludność według wieku	<i>Population by age .....</i>	I
Szkoły i uczniowie według województw w roku szkolnym 2013/14	<i>Schools and pupils and students by voivodships in the 2013/14 school year .....</i>	II
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności według województw	<i>Students of higher education institutions per 10 thous. population by voivodships .....</i>	III
Wybrane dane o szkołach i placówkach w systemie oświaty w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju w 2013 r.	<i>Selected data on schools and education establishments in the school system in warmińsko-mazurskie voivodship on the background of the country in 2013 .....</i>	IV
Uczniowie w szkołach według wieku	<i>School pupils and students by age .....</i>	V
Uczniowie według grup wieku .	<i>Pupils and students by age groups .....</i>	VI
Współczynnik skolaryzacji	<i>Enrollment rate .....</i>	VII
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education .....</i>	VIII
Szkoły w systemie oświaty według szczebli kształcenia	<i>Schools in the school system by level of education .....</i>	IX
Szkoły według organów prowadzących	<i>Schools by school governing authority .....</i>	X
Struktura uczących się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Structure of pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	XI
Struktura uczących się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dorosłych	<i>Structure of students obligatorily studying foreign languages in schools for adults .....</i>	XII
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych według typów szkół	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools by type of schools .....</i>	XIII

Nauczanie języka mniejszości narodowych	<i>Teaching national ethnic minorities' language .....</i>	XIV
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	XV
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<i>Education for people with special educational needs .....</i>	XVI
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze .	<i>Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres .....</i>	XVII
Wychowanie pozaszkolne	<i>Extracurricular education .....</i>	XVIII
Uczestnicy zajęć pozalekcyjnych	<i>Participants of extracurricular activities .....</i>	XIX
Szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych	<i>Art schools not leading to professional certification .....</i>	XX
Uczniowie otrzymujący stypendia w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Pupils and students receiving scholarships in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	XXI
Internaty i bursy szkół (bez szkół specjalnych) dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Boarding schools and dormitories of schools (excluding special schools) for children and youth and post-secondary schools .....</i>	XXII
Świetlice i stołówki w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Day-care rooms and canteens in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	XXIII
Gabinety medyczne i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Medical surgeries and psychological and pedagogical consultancies in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	XXIV

Pomieszczenia szkolne i pływalnie w szkołach	<i>School facilities and swimming pools in schools .....</i>	XXV
Szkoły dla dorosłych	<i>Schools for adults .....</i>	XXVI
Szkoły wyższe	<i>Higher education institutions ...</i>	XXVII
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships .....</i>	XXVIII
Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens .....</i>	XXIX
Ważniejsze dane o powiatach w 2013 r.	<i>Major data on powiats in 2013 .....</i>	XXX

**WYCHOWANIE
PRZEDSZKOLNE**

PRE-PRIMARY EDUCATION

Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education .....</i>	1(31)
Placówki wychowania przedszkolnego publiczne i niepubliczne	<i>Public and non-public pre- primary education establishments .....</i>	2(32)
Placówki wychowania przedszkolnego według organów prowadzących	<i>Pre-primary education establishments by governing authority .....</i>	3(33)
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według wieku	<i>Children in pre-primary education establishments by age .....</i>	4(34)
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według liczby otrzymywanych posiłków	<i>Children in pre-primary education establishments by number of received meals .....</i>	5(35)
Przedszkola oraz dzieci niepełnosprawne (bez specjalnych)	<i>Nursery schools and disabled children (excluding special nursery schools) .....</i>	6(36)
Dzieci objęte wychowaniem i kształceniem specjalnym w placówkach wychowania przedszkolnego	<i>Children covered by special education in pre-primary education establishments .....</i>	7(37)

SZKOŁY PODSTAWOWE	PRIMARY SCHOOLS	
Wybrane dane o szkołach podstawowych	<i>Selected data on primary schools .....</i>	1(38)
Szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Primary schools – public and non-public with public school status .....</i>	2(39)
Szkoły podstawowe według organów prowadzących	<i>Primary schools by school governing authority .....</i>	3(40)
Oddziały w szkołach podstawowych według klas ...	<i>Sections in primary schools by grades .....</i>	4(41)
Uczniowie szkół podstawowych według klas i płci	<i>Pupils of primary schools by grades and sex .....</i>	5(42)
Uczniowie dowożeni do szkół podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils using school transport in primary schools (excluding special schools) .....</i>	6(43)
Uczniowie powtarzający klasę w szkołach podstawowych.....	<i>Pupils repeating the same grade in primary schools .....</i>	7(44)
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils with special educational needs in primary schools (excluding special schools) .....</i>	8(45)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w szkołach podstawowych według rodzaju niepełnosprawności ..	<i>Pupils covered by special education in primary schools by type of disability .....</i>	9(46)
Uczniowie korzystający z zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils attending extracurricular activities in primary schools (excluding special schools) .....</i>	10(47)
Realizacja obowiązku szkolnego w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Compulsory schooling fulfilment in primary schools (excluding special schools) .....</i>	11(48)

GIMNAZJA	LOWER SECONDARY SCHOOLS	
Wybrane dane o gimnazjach	<i>Selected data on lower secondary schools .....</i>	1(49)
Gimnazja publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Lower secondary schools – public and non-public with public school status .....</i>	2(50)
Gimnazja według organów prowadzących	<i>Lower secondary schools by school governing authority ....</i>	3(51)
Oddziały w gimnazjach według klas	<i>Sections in lower secondary schools by grades .....</i>	4(52)
Uczniowie gimnazjów według klas i płci	<i>Students of lower secondary schools by grades and sex .....</i>	5(53)
Uczniowie dowożeni do gimnazjów (bez szkół specjalnych)	<i>Students using school transport in lower secondary schools (excluding special schools) .....</i>	6(54)
Uczniowie powtarzający klasę w gimnazjach	<i>Students repeating the same grade in lower secondary schools .....</i>	7(55)
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Students with special educational needs in lower secondary schools (excluding special schools) .....</i>	8(56)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w gimnazjach według rodzaju niepełnosprawności	<i>Students covered by special education in lower secondary schools by type of disability ...</i>	9(57)
Uczniowie korzystający z zajęć dodatkowych w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Students attending extracurricular activities in lower secondary schools (excluding special schools) ....</i>	10(58)
Realizacja obowiązku szkolnego w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Compulsory schooling fulfilment in lower secondary schools (excluding special schools) .....</i>	11(59)

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	GENERAL SECONDARY SCHOOLS	
Wybrane dane o liceach ogólnokształcących i uzupełniających liceach ogólnokształcących	<i>Selected data on general secondary and supplementary general secondary schools .....</i>	1(60)
Licea ogólnokształcące i uzupełniające licea ogólnokształcące publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>General secondary and supplementary general secondary schools – public and non-public with public school status .....</i>	2(61)
Licea ogólnokształcące i uzupełniające licea ogólnokształcące według organów prowadzących	<i>General secondary and supplementary general secondary schools by school governing authority .....</i>	3(62)
Oddziały w liceach ogólnokształcących według klas	<i>Sections in general secondary schools by grades .....</i>	4(63)
Uczniowie w liceach ogólnokształcących według klas i płci (bez szkół specjalnych)	<i>Students of general secondary schools by grade and sex (excluding special schools) .....</i>	5(64)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w liceach ogólnokształcących według rodzaju niepełnosprawności	<i>Students covered by special education in general secondary schools by type of disability .....</i>	6(65)
Absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego oraz absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości	<i>Graduates of general secondary schools who sat secondary school matriculation exam and graduates who passed secondary schools matriculation exam .....</i>	7(66)

SZKOŁY ZAWODOWE I LICEA PROFILOWANE	UPPER SECONDARY VOCATIONAL AND SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS	
Wybrane dane o ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych i liceach profilowanych	<i>Selected data on upper secondary vocational and specialized secondary schools.....</i>	1(67)
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe i licea profilowane publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Upper secondary vocational and specialized secondary schools – public and non- public with public school status .....</i>	2(68)
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe i licea profilowane według organów prowadzących	<i>Upper secondary vocational and specialized secondary schools by school governing authority .....</i>	3(69)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych i liceach profilowanych dla młodzieży według rodzaju niepełnosprawności uczniów .	<i>Students with special educational needs in upper secondary vocational and specialized secondary schools by type of students' disability</i>	4(70)
Uczniowie klas I, którzy otrzymali świadectwa ukończenia szkoły niższego szczebla (bez szkół specjalnych)	<i>Students of first grades with school report of lower level school (excluding special schools) .....</i>	5(71)
Uczniowie i absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych i liceów profilowanych według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of upper secondary vocational and specialized secondary schools by fields of education</i>	6(72)
Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego oraz absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości	<i>Graduates of upper secondary schools who sat secondary school matriculation exam and graduates who passed secondary schools matriculation exam .....</i>	7(73)

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i policealnych z roku szkolnego 2012/13, którzy przystąpili do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	<i>Graduates of upper secondary schools and post-secondary schools from the 2012/13 school year who sat professional competence exam .....</i>	8(74)
SZKOŁY POLICEALNE	POST SECONDARY SCHOOLS	
Szkoły policealne publiczne, niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej i niepublicznej	<i>Post-secondary schools – public, non-public with public school status and non- -public .....</i>	1(75)
Szkoły policealne według organów prowadzących	<i>Post-secondary schools by school governing authority ....</i>	2(76)
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of post-secondary schools by fields of education .....</i>	3(77)
SZKOŁY DLA DOROSŁYCH	SCHOOLS FOR ADULTS	
Szkoły dla dorosłych według typów szkół	<i>Schools for adults by type of schools .....</i>	1(78)
Szkoły dla dorosłych publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Schools for adults – public and non-public with public school status .....</i>	2(79)
Szkoły dla dorosłych według organów prowadzących	<i>Schools for adults by school governing authority .....</i>	3(80)
Licea ogólnokształcące i uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych	<i>General secondary and supplementary general secondary schools for adults ..</i>	4(81)
Uczniowie i absolwenci szkół zawodowych i liceów profilowanych dla dorosłych według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates in vocational and specialized secondary schools for adults by fields of education .....</i>	5(82)
SZKOŁY WYŻSZE	HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools .....</i>	1(83)

Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools .....</i>	2(84)
Studenci szkół wyższych według uczelni	<i>Students of higher education institutions by schools .....</i>	3(85)
Absolwenci szkół wyższych według szkół	<i>Graduates of higher education institutions by schools .....</i>	4(86)
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci szkół wyższych według szkół	<i>Foreigners – students and graduates of higher education institutions by schools .....</i>	5(87)
Studia podyplomowe według typów szkół wyższych, szkół i podgrup kierunków studiów	<i>Postgraduate studies by types of higher education institutions, schools and subgroups of fields of education .....</i>	6(88)
Doktoranci według typów szkół wyższych, szkół wyższych i dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych	<i>Students of doctoral studies by types of higher education institutions, higher education institutions and fields of science as well as scientific disciplines .....</i>	7(89)
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni nauczyciele akademicki według typów szkół	<i>Full and part-time employed academic teachers by type of schools .....</i>	8(90)
SZKOŁY WEDŁUG POWIATÓW I GMIN	<i>SCHOOLS BY POWIATS AND GMINAS</i>	
Wychowanie przedszkolne.....	<i>Pre-primary education .....</i>	1(91)
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	<i>Primary schools for children and youth .....</i>	2(92)
Szkoły podstawowe specjalne...	<i>Special primary schools .....</i>	3(93)
Gimnazja dla dzieci i młodzieży	<i>Lower secondary schools for children and youth .....</i>	4(94)
Gimnazja specjalne	<i>Special lower secondary schools .....</i>	5(95)
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	<i>Special job-training schools .....</i>	6(96)
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	<i>Basic vocational schools for youth .....</i>	7(97)
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	<i>Special basic vocational schools .....</i>	8(98)

Licea ogólnokształcące oraz licea profilowane dla młodzieży	<i>General secondary schools and specialized secondary schools for youth .....</i>	9(99)
Technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth .....</i>	10(100)
Szkoły policealne	<i>Post-secondary schools .....</i>	11(101)
Gimnazja dla dorosłych	<i>Lower secondary schools for adults .....</i>	12(102)
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	<i>General secondary schools for adults .....</i>	13(103)
Szkoły zawodowe dla dorosłych	<i>Basic vocational schools for adults .....</i>	14(104)
Uczący się języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży	<i>Pupils and students studying foreign languages in primary schools and lower secondary schools for children and youth .</i>	15(105)
Uczący się języków obcych w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży oraz policealnych ...	<i>Students studying foreign languages in upper secondary schools for youth and in post-secondary schools .....</i>	16(106)

**W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, uwagi metodyczne, tablice.
English version: preface, contents, methodological notes, tables.**

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH *EXPLANATION OF SYMBOLS*

- Kreska /-/ - zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Znak /x/ - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- „W tym”
„Of which” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY *MAJOR ABBREVIATIONS*

- tys. = tysiąc
thous. thousand
- p. proc. = punkt procentowy
percentage point

UWAGI METODYCZNE

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami).
2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:
  - od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
  - od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-, 3- letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano odpowiednio w ponadgimnazjalnych zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach.
3. Od roku szkolnego 2012/13, zgodnie z ustawą z dnia 19 VIII 2011 r. o zmianie ustaw o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1026), likwidowane są stopniowo szkoły dla młodzieży i specjalne – licea profilowane, uzupełniające licea ogólnokształcące, technika uzupełniające oraz dla dorosłych – zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika, technika uzupełniające.

Ponadto od 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych tworzonych na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 7, poz. 38). Natomiast od 1 IX 2009 r. zgodnie z ustawą z dnia 19 III 2009 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późniejszymi zmianami), dzieci 6-letnie, na wniosek rodziców, mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, natomiast dzieci 5-letnie mają prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

4. Dane, poza szkołami dla dorosłych, prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.
5. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – **dotyczą ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
6. Dane przedstawione w publikacji dotyczą wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, szkół policealnych, szkół dla dorosłych, a także wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą.
7. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwo) oraz inne osoby prawne i fizyczne.
8. Szkoły i placówki mogą być **publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych**. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz

stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

9. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego – działające od roku szkolnego 2008/09,
- punkty przedszkolne – działające od roku szkolnego 2008/09.

Liczba miejsc w przedszkolu jest wykazywana zgodnie ze statutem i/lub arkuuszem organizacyjnym.

10. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
  - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży są to szkoły 6-letnie, kończące się sprawdzianem uprawniającym do dalszego kształcenia w gimnazjum.

Struktura organizacyjna tych szkół obejmuje klasy I-VI, w których nauka jest obowiązkowa. Szkoły filialne stanowią element sieci szkół podstawowych. Szkoły filialne mogą być organizowane z klasami: I–VI, I–V, I–IV, I–III.

Szkoły podstawowe przy placówkach interwencyjnych są przeznaczone dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat pozbawionych opieki rodzicielskiej. Zapewniają doraźną i okresową opiekę oraz naukę dzieciom opuszczonym i osieroconym, bądź wymagającym odizolowania od dotychczasowego środowiska;

2) **gimnazja**, do których zalicza się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych).

Gimnazja są to szkoły 3-letnie, kończące się egzaminem, dające możliwość dalszego kształcenia się w zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych lub technikach. Struktura organizacyjna gimnazjum obejmuje klasy I-III. Nauka w gimnazjach jest obowiązkowa;

3) **zasadnicze szkoły zawodowe** – są to szkoły dające wykształcenie ogólne i zasadnicze zawodowe, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w uzupełniających liceach ogólnokształcących lub technikach uzupełniających. Do tych szkół przyjmowani są absolwenci gimnazjum. Nauka trwa od 2 do 3 lat;

4) **licea ogólnokształcące** spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych) – są to szkoły, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Nauka trwa 3 lata, a w szkołach dwujęzycznych (oddziałach dwujęzycznych) z klasą wstępną – 4 lata. Absolwenci liceów ogólnokształcących po ukończeniu klasy programowo najwyższej uzyskują

wykształcenie średnie, a po złożeniu egzaminu maturalnego uzyskują prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego uprawnia do ubiegania się o przyjęcie do szkół policealnych;

- 5) **uzupełniające licea ogólnokształcące** – są to szkoły działające od roku szkolnego 2004/05 – na podbudowie programowej ponadgimnazjalnej zasadniczej szkoły zawodowej. Nauka trwa 2 lata. Ukończenie szkoły umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 6) **licea profilowane** – są szkołami 3-letnimi kształcącymi w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 7) **technika** – są to szkoły 4-letnie na podbudowie gimnazjum, umożliwiające uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie średnim i średniego wykształcenia ogólnego oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości. Absolwenci uzyskują tytuł technika lub inny tytuł określony w klasyfikacji zawodów szkół zawodowych;
- 8) **technika uzupełniające** – są szkołami 3-letnimi dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 9) **ogólnokształcące szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe umożliwiają uzyskanie średniego wykształcenia zawodowego oraz – z wyjątkiem szkół muzycznych II stopnia – średniego wykształcenia ogólnego. Okres nauki w tych szkołach trwa od 2 do 6 lat, w zależności od kierunku kształcenia. Zalicza się do nich: ogólnokształcące szkoły muzyczne

II stopnia, licea plastyczne, ogólnokształcące szkoły baletowe i sztuk pięknych;

10) **szkoły specjalne przysposabiające do pracy** – są to szkoły 3-letnie, działające od roku szkolnego 2004/05, do których mogą uczęszczać absolwenci gimnazjum. Przeznaczone są dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ukończenie tego typu szkoły umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy. Jest to typ szkoły, której ukończenie nie przewiduje kontynuowania nauki.

11. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

12. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – stopniowo likwidowane;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane;

- 6) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane;
- 7) technika dla dorosłych – stopniowo likwidowane;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

Szkoły dla dorosłych przeznaczone są dla osób, które ukończyły lub ukończą 18 lat w roku kalendarzowym, w którym przyjmowane są do szkoły.

13. Prezentowane dane o nauczaniu **języków mniejszości narodowych** obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

14. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub oddziały integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/12 określanych jako zakłady opieki zdrowotnej; łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

Szkoła integracyjna – to taka szkoła, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi, czyli oddziałami szkolnymi, w których uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami.

Szkoła ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi – to szkoła, w której utworzony został oddział lub kilka oddziałów, w których w grupie uczniów jest od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

15. Uczniowie i absolwenci szkół zawodowych sklasyfikowani zostali według kierunków kształcenia zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji ISCED 1997 (*International Standard Classification of Education*).

16. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

17. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

18. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

19. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

20. W ramach opieki szkolnej i pozaszkolnej organizowane są m.in.: internaty i bursy, świetlice, stołówki, domy studenckie.

Internaty są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych, zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Zadaniem internatu jest zapewnienie uczniom zakwaterowania, całodziennego wyżywienia, warunków do nauki i wypoczynku oraz stałej opieki wychowawczej. Międzyszkolne placówki pełniące funkcję internatów zwane są **bursami**.

21. Przez **pomieszczenia szkolne** rozumie się pomieszczenia przeznaczone do realizacji programu nauczania w szkole. Do pomieszczeń szkolnych zalicza się sale lekcyjne, pracownie szkolne (w tym komputerowe i językowe), świetlice, sale gimnastyczne, pływalnię (basen).

W tablicach dotyczących pomieszczeń szkolnych każdą salę lekcyjną, pracownię szkolną, salę gimnastyczną i pływalnię liczone jeden raz, niezależnie od parokrotnego ich wykorzystywania – przez kilka szkół. Dotyczy to również wykorzystywanych w szkole komputerów i liczby książek w bibliotekach szkolnych.

Dane dotyczące bazy materialnej (pomieszczeń i wyposażenia szkół w roku szkolnym 2013/14) zostały oszacowane przez Instytut Badań Edukacyjnych na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. W wyniku zastosowanego szacowania dane mogą się nie sumować na poziomie województwa lub w innych przekrojach.

22. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Do placówek wychowania pozaszkolnego zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury,

ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Dane dotyczące wychowania przedszkolnego, szkół oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec poprzedniego roku szkolnego.

Szkoły wyższe

24. Źródłem prezentowanych danych są roczne sprawozdania statystyczne: S-10 (o studiach wyższych), S-11 (o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów) oraz S-12 (o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych).

W publikacji przyjęto następujący podział szkół wyższych według typów: uniwersytety, wyższe szkoły ekonomiczne, wyższe szkoły pedagogiczne, szkoła wyższa resortu spraw wewnętrznych, pozostałe szkoły wyższe (w tym publiczne wyższe szkoły zawodowe).

25. Szkoły wyższe (uczelnie) – szkoły działające w oparciu o ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 z późniejszymi zmianami).

26. Studia wyższe – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone przez uczelnię uprawnioną do ich prowadzenia.

- 27. Jednolite studia magisterskie** – forma kształcenia, na którą przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.
- 28. Studia pierwszego stopnia** (studia licencjackie albo inżynierskie) – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia.
- 29. Studia drugiego stopnia (uzupełniające studia magisterskie)** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający co najmniej kwalifikacje pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.
- 30. Studia doktoranckie** – studia przygotowujące do uzyskania stopnia naukowego doktora.
- 31. Studia podyplomowe** – forma kształcenia na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych
- 32. Studenci szkół wyższych** – osoby wpisane do ewidencji studentów w szkołach wyższych łącznie ze studentami po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego oraz korzystającymi z urlopów dziekańskich. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich tworzą odrębne zbiorowości. Dane o studentach pierwszego roku studiów dotyczą studentów studiów jednolitych magisterskich oraz pierwszego stopnia: inżynierskich i licencjackich.
- 33. Absolwenci szkół wyższych** – osoby, które uzyskały dyplomy stwierdzające ukończenie studiów wyższych. Absolwenci wykazani są według stanu z poprzedniego roku akademickiego 2012/13. Absolwenci studiów magisterskich (jednolitych, drugiego stopnia) uzyskują tytuły magistra (w zależności od kierunku studiów): magistra ekonomii, magistra filologii, itd., lekarza medycyny, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii. Absolwenci

studiów pierwszego stopnia uzyskują (w zależności od kierunku studiów): tytuł zawodowy inżyniera lub licencjata. W prezentacji studentów i absolwentów według grup i podgrup kierunków studiów zastosowano Międzynarodową Standardową Klasyfikację Edukacji (ISCED' 97).

34. Stopnie naukowe – stopień doktora, stopień doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki lub dziedziny sztuki w zakresie danej dyscypliny naukowej bądź artystycznej. Stopnie naukowe nadawane są w jednostkach organizacyjnych, które posiadają uprawnienia do ich nadawania. Prezentowane w publikacji dane o nadanych stopniach naukowych pochodzą z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

35. Nauczyciele akademicki w szkole wyższej – pracownicy zatrudnieni na stanowiskach: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta, asystenta, wykładowcy, starszego wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku 2006 na stanowiskach dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej. W publikacji wykazano pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych nauczycieli akademickich w przeliczeniu na pełne etaty. Nauczyciele zatrudnieni w więcej niż jednej szkole wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

36. Prezentowane w publikacji dane z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Dane zamieszczone w tablicach dotyczą:

- a) w dziale „Tablice przeglądowe” – o ile nie zaznaczono inaczej – roku szkolnego 2005/06, 2012/13 i 2013/14,
- b) w pozostałych działach roku szkolnego 2013/14.

METHODOLOGICAL NOTES

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments).*
2. *Among schools covered by the educational system, there are:*
  - *since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,*
  - *since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e., 2-, 3- year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, upper secondary (post-primary) schools for graduates from 8-year primary schools operating until the end of the education cycle were included respectively in basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools.*
3. *Since the 2012/13 school year, according to the Law dated 19 VIII 2011 on changes to the education system acts and some other acts (Journal of Laws No. 205, item 1026), the following schools for youth and special schools have been gradually eliminated – specialized secondary schools, supplementary general secondary schools, supplementary technical schools and for adults – basic vocational schools, general secondary schools, technical secondary schools, supplementary technical secondary schools.*

Moreover, since 1 IX 2004 obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections in primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as, since the 2008/09 school year, pre-primary education groups and pre-primary points established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38). Whereas since 1 IX 2009 according to the Law dated 19 III 2009 (Journal of Laws No. 56, item 458, with later amendments), 6-years old children, at the request of parents, may begin learning in the 1st grade in primary school, while 5-years old children have a right to receive 1 year pre-primary education.

4. Data (excluding schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.
5. Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.
6. Data presented in the publication concern pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, schools for adults, as well as pre-primary education and children and youth care.
7. Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities, local government units (gminas, powiats and voivodship) as well as by other legal and private persons.
8. Schools and establishments can be **public, non-public and non-public with the competence of a public school**. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students

as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of a public school.

- 9. Pre-primary education** are care and education establishments for children aged 3 and more until primary school education, providing care and leading to preparation for learning process in school. Pre-primary establishments include:
- *nursery schools,*
  - *pre-primary sections in primary schools,*
  - *pre-primary education groups – operating since the 2008/09 school year,*
  - *pre-primary points – operating since the 2008/09 school year.*

The number of places in nursery is indicated according to the statute and/or organization records.

10. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
  - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
  - b) *branch schools (excluding special schools),*
  - c) *art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.*

Primary schools for children and youth are 6-year schools ending with test which qualifies the pupils for further lower secondary education. The organisational structure of primary schools includes grades I–VI in which education is compulsory. Branch schools constitute an element of the primary education system. They can organise joint grades: I–VI, I–V, I–IV, I–III.

Primary schools at intervention establishments are intended for children and youth aged 7–18 deprived of parental care. They provide instant and temporary care for abandoned or orphaned children or those who require isolation from the former environment;

2) **lower secondary schools**, which include sports schools and athletic schools (excluding special schools).

Lower secondary schools are 3-year schools ending with examination, enabling pupils to continue education in basic vocational schools, general secondary schools, specialized secondary schools or technical secondary schools. The organization structure of lower secondary schools comprises grades I–III. Education in lower secondary schools is compulsory;

3) **basic vocational schools** – are schools providing both general and basic vocational education, enabling students to obtain a diploma confirming the job qualifications after passing examination, as well as to continue education in supplementary general secondary or supplementary technical secondary schools. Graduates of lower secondary school are admitted in these schools. The learning process lasts for 2–3 years;

4) **general secondary schools** (including bilingual), among which sports schools and athletic schools stand out (excluding special schools) – the completion of these schools enables students to obtain the maturity certificate after passing the maturity examination. Education takes 3 years, but in bilingual schools (bilingual forms) with introductory class – 4 years. The general secondary school graduates obtain secondary education on completion of the highest (according to the programme) grade, after passing the maturity examination – the right to access to higher education. The certificate of completion of the secondary school education gives right to access to post-secondary schools;

- 5) **supplementary general secondary schools** – are schools operating since the 2004/05 school year – on the background of programme of upper secondary basic vocational school. The education takes 2 years. The completion of the school enables students to obtain the maturity certificate after passing the maturity examination;
- 6) **specialized secondary schools** – are 3-year schools with a profile of a general-vocational education. After completing the school and passing maturity examination students obtain the maturity certificate;
- 7) **technical secondary schools** – are 4-year schools on the background of lower secondary school, which enable students to obtain vocational qualifications at secondary level and general secondary education, as well as the maturity certificate. Graduates are awarded a "technician" title or another title defined in the classification of vocational school professions;
- 8) **supplementary technical secondary schools** – are 3-year schools for graduates of basic vocational schools who, after passing examination, can obtain credentials certifying vocational qualifications, as well as the maturity certificate after passing maturity examination;
- 9) **general art schools** leading to professional certification enable students to obtain secondary vocational education and – with the exception of musical schools of 2nd degree – secondary general education. Education in these schools takes 2–6 years, depending on the field of education. The schools include: general music schools of the 2nd degree, secondary schools, general ballet schools and schools of fine arts;
- 10) **special job-training schools** – are 3-year schools operating since the 2004/05 school year which can be attended by lower secondary school graduates. They are designed for disabled students with moderate or more severe mental impairment, as well as for students with multiple

impairment. Completion of this type of school enables to obtain a special job-training school certificate. This type of school does not provide for further education.

11. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form and, since the 2008/09 school year also in full-time and distance form – include:

- 1) *post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) and teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;*
- 3) *colleges of social work (3-year) – since the 2005/06 school year.*

12. Schools for adults educating in weekend form and since the 2008/09 school year, also in full-time and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults – phased out;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general secondary schools for adults based on the programme of basic vocational schools – phased out;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – phased out;*
- 7) *technical secondary schools for adults – phased out;*
- 8) *supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school.*

Schools for adults are intended for persons who are 18 years old and more, or will have been 18 in the calendar year in which they will start education.

13. Data on teaching of national minorities' languages include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students using regional language, as well as schools and interschool groups, in which additional language classes are organized.

14. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, including young people with disabilities. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special education care centers, other education institutions or in the units performing health care activities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions; including health resort treatment).

Integrated school – a school in which all forms are integrated, i.e. school forms in which pupils with a medical certificate on a need for special education are educated together with other pupils.

Mainstream school with integrated forms – a school with one or several forms in which there are 3–5 disabled pupils in a group.

15. Students and graduates of vocational schools are classified according to field of study, in accordance with International Standard Classification of Education ISCED 1997.

16. Enrollment rate:

1) **gross enrollment rate** – is the ratio of the number of pupils (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to population (as of 31 December) in the age group identified as corresponding to this level of education;

2) **net enrollment rate** – is the ratio of the number of pupils (at the beginning of the school year, in age group) at a given level of education to the population (as of 31 December) in the age group identified as corresponding to this level of education.

17. Special education and care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery school or school.

18. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

19. Rehabilitation and education centres are facilities making possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation and education classes.

20. Boarding schools, dormitories, dayrooms, canteens and students' dormitories, etc. are organized within school and outside school care.

Boarding schools are foster and educational facilities designated for youth attending general secondary and vocational schools located outside their place of permanent residence. The aim of boarding schools is to provide accommodation, full board, conditions for learning and rest, as well as constant care. Inter-school facilities serving as boarding schools are called **dormitories**.

21. By school facilities we mean rooms designated for the implementation of a school programme. School facilities include classrooms, school laboratories (including computer and language laboratories), daycare rooms, gymnasia and swimming-pools).

In the tables on school facilities, every single classroom, school laboratory, gymnasium and swimming-pool was counted once, irrespective of their

repeated use; e.g. by several schools. The same refers to computers used in a school and the number of books in school libraries.

Data on the infrastructure (school facilities and equipment in the 2013/14 school year) were estimated by Educational Research Institute on behalf of the Minister of National Education. As a result of the applied estimation data may not add up at the voivodship or in other sections.

22. *The aim of **extracurricular education** is providing youth with good conditions for developing interests and abilities, rest and recreation in their leisure time. Extracurricular education establishments include: youth centres, cultural establishments for youth, extracurricular interest groups, interschool sport centers and other public and non-public establishments.*

23. ***Data regarding** pre-primary education and schools as well as since – the 2008/09 school year – special education and care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation and education centre, extracurricular education and also as boarding school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the previous school year.*

Higher education institutions

24. *The figures presented in the study were derived from yearly statistical reports: S-10 (on tertiary education), S-11 (on material and social support for students and students of doctoral studies), S-12 (on scholarships, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions).*

In the publication the following division of higher education institutions was applied: universities, academies of economics, higher teacher education schools, academies of the Ministry of the Interior, other higher education institutions (including public higher vocational schools).

25. Higher education institutions – institutions operating under the provisions of the Act of the 27th July 2005 entitled “Law on Tertiary Education” (Journal of Laws of the Republic of Poland 2005 No. 164, item 1365, as amended).

26. Academic studies – first-cycle programmes, second-cycle programmes or unified Master’s studies conducted by higher education institutions authorized to conduct them.

27. Unified Master’s studies (long-cycle programmes) – form of education available to candidates who have passed secondary school final examination and who after graduation obtain Master’s qualifications.

28. First-cycle programmes (Bachelor and Bachelor of Applied Science) – form of education available to candidates who passed secondary school final examinations and who graduate obtaining first-cycle programme qualifications.

29. Second-cycle programmes (Second Degree Master Studies) – form of education available to candidates who completed at least first-cycle programmes which finish with obtaining by the students Master’s qualifications.

30. Doctoral studies – prepare for obtaining the doctor’s degree (Ph.D.). They are conducted by an authorized unit of higher school.

- 31. Post-graduate studies** – a form of tertiary education designed for graduates of first and second degree studies conducted by a higher school, ending with obtaining post-graduate qualifications.
- 32. Students of higher education institutions** – people registered as students in higher education institutions, together with students who have completed the final year of studies without taking the diploma exam and who were on academic leave. The students of post-graduate and doctoral studies comprise separate groups. The data on first-year students concern only the students of long-cycle programmes (unified Master's studies) and first-cycle programmes.
- 33. Graduates of higher education institutions** – people who had completed receiving the academic title. Graduates are listed according to their status in the previous (2012/2013) academic year. Graduates of master's studies (second-cycle and long-cycle programmes) are granted the title of Master of Arts/Sciences (depending on the field of education): Master of Economy, Master of Philology, etc. and graduates of medical faculties: general practitioner, dentist, veterinarian. Graduates of first-cycle programmes obtain (depending on the field of education) the professional title of Engineer (inżynier) or Bachelor (licencjat) of Arts/Sciences. In the presentation of data concerning students and graduates according to groups and subgroups of fields of education the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
- 34. Scientific degrees** – the degree of Doctor (Ph.D.), the degree of Habilitated Doctor in a specified field of science or field of science within a specified scientific or artistic discipline. Scientific degrees are conferred in the organizational units which are authorised to confer them. The data on scientific degrees awarded presented in the publication were provided by the Ministry of Science and Higher Education.

35. Academic teachers –the personnel employed in higher education institutions hold the following posts: professor, associate professor, visiting professor, assistant professor, tutor, assistant lecturer, senior lecturer, lecturer, lector, instructor, and since 2006 at the position of certified librarians and certified personnel dealing with scientific documentation. In the publication, full-time and part-time academic teachers were listed in terms of full time equivalent jobs. Teachers employed in more than one higher education institution were reported in each of the workplaces independently.

36. Data presented in the publication excluding data on higher education institutions come from Educational Information System of the Ministry of National Education.

Data presented in tables concern:

- a) in chapter „Review tables” – if not indicated otherwise – the 2005/06, 2012/13 and 2013/14 school year.
- b) in other chapters the 2013/14 school year.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

1. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Pierwszym etapem kształcenia w systemie oświaty jest wychowanie przedszkolne. Obejmuje ono dzieci w wieku 3–6 lat i realizowane jest w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz od roku 2008/09 również w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. Przedszkola przeznaczone są dla dzieci w wieku 3–6 lat, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne – dla dzieci w wieku 3–5 lat, a oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – głównie dla dzieci sześciolatków.

Tabl. 1. Wychowanie przedszkolne

Stan w dniu 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca	Dzieci				
			ogółem	na 1 oddział	w wieku 6 lat	niepełnosprawne	
Przedszkola	2005/06	231	22 020	21 208	24	7 267	381
	2013/14	317	31 978	30 947	23	6 380	443
Zespoły wychowania przedszkolnego..	2008/09	44	806	591	13	x	-
	2013/14	13	212	196	14	x	2
Punkty przedszkolne	2008/09	7	105	113	16	-	-
	2013/14	49	1 180	890	16	45	3
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych...	2005/06	423	x	8 502	17	7 783	94
	2013/14	329	x	12 570	19	5 282	100

W latach 2005–2013 liczba dzieci w województwie w wieku 3–6 lat wzrosła o 9,2% i wyniosła 65,0 tys. W tym okresie coraz więcej dzieci korzystało z różnych form opieki przedszkolnej. Wśród dzieci w wieku 3–5 lat udział uczęszczających do placówek przedszkolnych zwiększył się z 31,4% do 64,7%. Wzrost ten związany był m.in. z wprowadzonym ustawowym obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 5 lat, który obowiązuje od roku szkolnego 2011/12. Wśród pięciolatków ponad 90% objętych było wychowaniem przedszkolnym (w 2005/06 – 38,6%, a w 2012/13 – 88,7%).

Do roku szkolnego 2009/10 o przyjęciu sześciolatka do szkoły podstawowej decydował dyrektor szkoły w oparciu o opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej. Od roku szkolnego 2009/10 dzieci sześciolatki uzyskiwały możliwość rozpoczęcia edukacji w szkole podstawowej za zgodą rodziców oraz dyrektora szkoły i dlatego w roku 2013/14 liczba dzieci w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego zmniejszyła się w stosunku do 2009/10 o 5,9%.

W województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2013/14 funkcjonowało 317 przedszkoli (wzrost o 37,2% w porównaniu z rokiem 2005/06). W końcu września 2013 r. liczba zespołów wychowania przedszkolnego i punktów przedszkolnych wyniosła 62.

Wśród placówek wychowania przedszkolnego najliczniejszą grupę stanowiły tworzone zgodnie z przepisami oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych i przedszkola. Większość (75,1%) przedszkoli zlokalizowana była w miastach, natomiast na wsiach przeważały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (69,8%). Łączna liczba miejsc, którą w końcu września 2013 r. dysponowały przedszkola, punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego wyniosła 33,4 tys. Z miejsc tych skorzystało 32,0 tys. dzieci, co oznaczało ich prawie stu procentowe wykorzystanie. W roku szkolnym 2013/14 działało 12 specjalnych placówek wychowania przedszkolnego, do których uczęszczało 211 dzieci. Dzieci niepełnosprawne uczęszczające do placówek wychowania przedszkolnego stanowiły 1,0% wszystkich przedszkolaków.

2. STRUKTURA SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

Kolejne etapy kształcenia dzieci i młodzieży realizowane są w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, uzupełniające licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, technika uzupełniająca, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz specjalne szkoły przysposabiające do pracy), a także w szkołach policealnych.

Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2013/14 w 529 szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (łącznie z 35 szkołami specjalnymi) kształciło się 83,6 tys. osób, tj. o 22,0% mniej niż w roku szkolnym 2005/06 i o 1,3% mniej niż w 2012/13. Było to związane z niżem demograficznym, który miał wpływ na zmniejszenie się liczby dzieci realizujących obowiązki szkolny w tych szkołach. Większość szkół (66,7%) funkcjonowała na wsi, natomiast liczba uczniów większa była w miastach – 63,1%. Szkoły podstawowe prowadzone były głównie (87,3%) przez jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura uczniów według płci w szkołach podstawowych ze względu na obowiązki szkolny odzwierciedla strukturę całej populacji ludności będącej w wieku szkoły podstawowej. Na 100 chłopców w roku szkolnym 2013/14 przypadają 94 dziewczynki.

Zmiany demograficzne oraz zmiany dotyczące systemu nauczania znajdują swoje odbicie w liczbie pierwszoklasistów. W roku szkolnym 2013/14 w I klasach szkół podstawowych rozpoczęło naukę 13,7 tys. pierwszoklasistów, tj. o 8,4% mniej w porównaniu z rokiem szkolnym 2005/06 i już tylko o 2,0% mniej w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Wśród dzieci, które po raz pierwszy

uczestniczyły w inauguracji roku szkolnego 2013/14, 2,7 tys. (19,3%) było w wieku 6 lat (ponad czterokrotnie więcej niż w roku 2009/10, kiedy rozpoczęło się obniżanie wieku szkolnego).

Tabl. 2. Podstawowe wskaźniki w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14 (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Miasta	Wieś
Średnia liczba uczniów przypadająca na szkołę ...	167	354	88
Średnia wielkość oddziału szkolnego	19	23	14
Liczba sal gimnastycznych przypadająca na szkołę	0,8	1,3	0,6
Liczba uczniów przypadająca na salę gimnastyczną	203	283	138
Liczba pracowni komputerowych przypadająca na szkołę	1,1	1,3	1,0
Liczba uczniów przypadająca na pracownię komputerową	158	283	91
Liczba uczniów przypadających na jeden komputer przeznaczony do użytku uczniów	8,8	13,8	5,5
Liczba uczniów przypadających na jeden komputer z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów	9,3	14,2	5,9
Liczba pracowni językowych przypadająca na szkołę	0,3	0,6	0,2
Liczba uczniów przypadająca na pracownię językową	497	581	400
Odsetek uczniów klas I–IV mieszkających w odległości 3–5 km od szkoły	13,0	3,9	8,2
Odsetek uczniów klas V–VI mieszkających w odległości 4–5 km od szkoły	11,1	3,5	23,7
Odsetek uczniów mieszkających 5–10 km od szkoły	7,8	2,9	16,2
Odsetek uczniów mieszkających powyżej 10 km od szkoły	2,1	0,9	4,0
Odsetek uczniów dowożonych do szkół	22,2	7,6	46,9

W roku szkolnym 2013/14 przeciętna liczebność oddziału w szkole podstawowej (bez szkół specjalnych) wyniosła 19 uczniów. Pod względem liczebności oddziałów w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży na wsi sytuacja była korzystniejsza niż w miastach. Oddział szkoły wiejskiej liczył średnio 14 uczniów wobec 24 uczniów w mieście. Na jedną szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) przypadało 167 uczniów (w miastach – 354, na wsi – 88).

Dowożeniem uczniów do szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) objętych było 18,3 tys. uczniów (22,2%), z tego na obszarach wiejskich 14,4 tys. (46,9% uczniów z obszarów wiejskich). Spośród ogólnej liczby uczniów dowożonych do szkół 44,5% mieszkało w odległości powyżej 5 km od szkoły.

Wraz ze zmniejszającą się liczbą uczniów w szkołach zmniejszała się również liczba absolwentów. Rok szkolny 2012/13 ukończyło 14,1 tys. uczniów (w tym 0,2 tys. w szkołach specjalnych), tj. o 2,5% mniej niż w 2011/12.

Szkoły gimnazjalne

W roku szkolnym 2013/14 w 288 gimnazjach uczyło się 44,4 tys. uczniów, w tym w 34 gimnazjach specjalnych 1,2 tys. uczniów. Wprawdzie liczba szkół wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym (o 2 placówki), ale liczba uczniów obniżyła się (o 4,3%). Wpływ na to miała malejąca liczba dzieci w przedziale wiekowym od 13–15 lat. Większość gimnazjów jak i uczęszczających do nich uczniów była w miastach – odpowiednio 155 szkół i 30,9 tys. osób. Zdecydowana większość szkół gimnazjalnych (87,8%) prowadzona była przez jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura dzieci i młodzieży według płci jest podobna jak w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2013/14 na 100 chłopców przypadały 92 dziewczynki.

Tabl. 3. Podstawowe wskaźniki w szkołach gimnazjalnych dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14 (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Miasta	Wieś
Średnia liczba uczniów przypadająca na szkołę ...	170	235	105
Średnia wielkość oddziału szkolnego	23	24	20
Liczba sal gimnastycznych przypadająca na szkołę	0,6	0,7	0,5
Liczba uczniów przypadająca na salę gimnastyczną	288	348	208
Liczba pracowni komputerowych przypadająca na szkołę	1,0	1,1	0,9
Liczba uczniów przypadająca na pracownię komputerową	176	218	123
Liczba uczniów przypadających na jeden komputer przeznaczony do użytku uczniów	9,8	11,4	7,5
Liczba uczniów przypadających na jeden komputer z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów	10,0	11,9	7,4
Liczba pracowni językowych przypadająca na szkołę	0,8	1,2	0,4
Liczba uczniów przypadająca na pracownię językową	205	192	242
Odsetek uczniów mieszkających w odległości 4–5 km od szkoły	7,7	3,9	16,5
Odsetek uczniów mieszkających 5–10 km od szkoły	12,1	6,7	24,3
Odsetek uczniów mieszkających powyżej 10 km od szkoły	7,6	4,1	15,4
Odsetek uczniów dowożonych do szkół	27,4	14,6	56,2

Warunki nauczania w szkołach gimnazjalnych (bez specjalnych) tak samo jak w podstawowych zdecydowanie lepsze były na wsi niż w miastach.

Gimnazja znajdujące się na terenach wiejskich województwa miały ponad dwukrotnie mniejszą liczbę dzieci przypadających na szkołę niż gimnazja w miastach. W szkołach wiejskich mniejsza była również liczebność oddziałów i wyniosła 20 uczniów wobec 24 w miastach.

Do gimnazjów w województwie warmińsko-mazurskim dowożony był prawie co czwarty uczeń. Na wsiach dowożono 56,2% dzieci i młodzieży, natomiast w miastach 14,6%. Spośród ogólnej liczby uczniów dowożonych do gimnazjów 1/5 mieszkała w odległości powyżej 5 km od szkoły.

W roku szkolnym 2012/13 gimnazja ukończyło 14,9 tys. osób (w tym 1,2 tys. w gimnazjach specjalnych), tj. o 5,1% mniej niż rok wcześniej.

Szkoły ponadgimnazjalne

Z początkiem września 2013 r. na obszarze województwa absolwenci szkół gimnazjalnych mogli kontynuować naukę w 294 szkołach ponadgimnazjalnych (łącznie ze szkołami specjalnymi). Do tego typu placówek uczęszczało 49,4 tys. uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2012/13 liczba szkół zmniejszyła się o 2,5%, a uczniów o 4,9%. Zdecydowana większość młodzieży (82,5%) uczęszczała do szkół dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, a tym samym dalszego kształcenia się w szkołach wyższych.

Szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży prowadzone były głównie przez jednostki samorządu terytorialnego: 90,7% zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 82,4% liceów ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi), 100,0% liceów profilowanych, 91,9% techników (łącznie z uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe).

Najbardziej popularne wśród młodzieży były technika, w których nie tylko można było zdać maturę, ale także zdobyć zawód. Szkoły te w roku szkolnym 2013/14 skupiły 41,4% uczniów (20,5 tys.). Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się licea ogólnokształcące, do których uczęszczało 19,8 tys. młodzieży (40,0% ogółu uczniów). W roku szkolnym 2012/13 sytuacja była nieco odmienna, ponieważ najwięcej młodzieży (40,5%) uczyło się w liceach ogólnokształcących. Nieznacznie zmniejszyło się zainteresowanie zasadniczymi szkołami zawodowymi. Odsetek uczniów tych szkół zmniejszył się z 16,6% (8,6 tys.) w roku szkolnym 2012/13 do 16,4% (8,1 tys.) w roku 2013/14. W roku szkolnym 2013/14 do szkół specjalnych uczęszczało 1,1% (0,5 tys.) ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych wobec 1,0% w poprzednim roku.

Kobiety rzadziej wybierały szkoły techniczne niż mężczyźni. W liceach ogólnokształcących kształciło się 50,3% wszystkich uczennic szkół ponadgimnazjalnych, w technikach odpowiednio 37,2%, a w zasadniczych szkołach zawodowych – 10,0%.

W roku szkolnym 2013/14 największą popularnością wśród młodzieży uczęszczającej do techników cieszyły się takie kierunki kształcenia jak: usługi dla ludności (28,5%), inżynierjno-techniczne (18,1%) oraz informatyczne (15,1%). W szkołach zasadniczych natomiast: informatyczne (38,1%), opieki społecznej (22,9%) oraz inżynierjno-techniczne (16,3%).

Od roku szkolnego 2012/13 zgodnie z ustawą likwidowane są stopniowo licea profilowane, uzupełniające licea ogólnokształcące i technika uzupełniające. W roku szkolnym 2013/14 do 7 liceów profilowanych (wobec 9 w poprzednim roku szkolnym) uczęszczało o 55,3% mniej uczniów niż rok wcześniej, do techników uzupełniających o 29,8% mniej, a uzupełniające licea ogólnokształcące przestały funkcjonować.

W roku szkolnym 2012/13 szkoły ponadgimnazjalne w województwie warmińsko-mazurskim ukończyło 14,8 tys. absolwentów (o 7,0% mniej niż

w poprzednim roku), w tym 46,1% stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (łącznie z liceami uzupełniającymi), 31,7% – techników (łącznie z technikami uzupełniającymi), 20,2% – zasadniczych szkół zawodowych, 1,6% – liceów profilowanych.

Na zdawanie egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2012/13 zdecydowało się 10,6 tys. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (o 8,1% mniej niż rok wcześniej). Udział młodzieży piszącej egzamin dojrzałości w ogólnej liczbie absolwentów wyniósł 71,4% wobec 72,7% w roku 2011/12. Zdawalność egzaminów wzrosła z 86,8% w końcu czerwca 2011 r. do 88,2% w tym samym okresie 2012 r. Nieco niższa była zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (68,8%), natomiast zdawalność egzaminów dyplomowych była 100%.

Szkoły policealne

Szkoły policealne zgodnie z ustawą o systemie oświaty należą do szkół ponadgimnazjalnych, jednak ze względu na fakt, że stanowią wyższy szczebel kształcenia prezentowane są osobno. Swoją ofertę edukacyjną kierują do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, w tym liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych, umożliwiając osobom mającym wykształcenie średnie ogólne zdobycie kwalifikacji zawodowych.

Liczba szkół policealnych w województwie od kilku lat zmniejsza się. W roku szkolnym 2013/14 w 97 placówkach uczyło się 10,0 tys. uczniów, tj. o 16,2% mniej niż w roku 2012/13. Wśród uczniów zdecydowaną większość (72,4%) stanowiły kobiety. Ponad połowa (56,7%) szkół policealnych prowadzona była przez tzw. „organy pozostałe”, do których zalicza się m.in. fundacje, osoby prawne i osoby fizyczne, a 23,7% szkół prowadzonych była przez jednostki samorządu terytorialnego.

W roku szkolnym 2013/14 w systemie zaocznym kształciło się 83,5% uczniów szkół policealnych, w trybie dziennym – 8,9%, a w trybie stacjonarnym – 7,6%. Zdecydowana większość (89,6%) słuchaczy uczęszczała do szkół dla dorosłych. Najczęściej wybierano zawody zaliczane do grupy – technicy i inny średni personel. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji zawodów szkolnictwa zawodowego do tej grupy należą m.in.: średni personel do spraw zdrowia, średni personel do spraw biznesu i administracji, pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani, technicy administracji oraz technicy bezpieczeństwa i higieny pracy.

W szkołach policealnych dużą popularnością cieszyły się zawody z grupy biznes i administracja – 23,7% ogólnej liczby uczniów, przy czym wybierane były głównie przez kobiety (77,0% ogólnej liczby uczniów tej grupy). Zainteresowaniem cieszyły się również zawody z grupy ochrona i bezpieczeństwo – 19,2%, (w tym 56,4% to mężczyźni), z grupy medycznej – 18,4% (w tym 79,2% kobiet) oraz usługi dla ludności – 14,4% (w tym 98,2% kobiet).

Liczba absolwentów szkół policealnych w roku szkolnym 2012/13 zwiększyła się o 0,7% w stosunku do roku szkolnego 2011/12.

Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przystąpiło 64,3% absolwentów, a egzamin zdało 71,5% zdających.

Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W Polsce funkcjonuje system szkół specjalnych szczebla podstawowego, gimnazjalnego, ponadgimnazjalnego oraz policealnego, kształcących dzieci i młodzież ze szczególnymi trudnościami rozwojowymi i wychowawczymi.

Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych lub w szkołach ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały

specjalne, integracyjne oraz ogólnodostępne. Szkoły te organizowane są dla uczniów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Rozwijanie form integrowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, w środowisku szkół ogólnodostępnych umożliwia dzieciom i młodzieży funkcjonowanie w społeczności ludzi zdrowych.

Tabl. 4. Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczniowie		Absolwenci	
	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13
Szkoły podstawowe				
specjalne	1 086	1 146	258	222
oddziały dla niepełnosprawnych	1 716	1 725	355	420
specjalne	23	25	1	17
integracyjne	533	456	85	106
ogólnodostępne	1 160	1 244	269	297
Gimnazja				
specjalne	1 251	1 179	362	311
oddziały dla niepełnosprawnych	1 092	1 144	393	382
specjalne	46	29	2	17
integracyjne	255	244	85	75
ogólnodostępne	791	871	306	290
Szkoły ponadgimnazjalne i policealne				
specjalne	1 130	1 071	208	244
oddziały dla niepełnosprawnych	409	450	90	104
specjalne	38	35	-	14
integracyjne	57	58	19	11
ogólnodostępne	314	357	71	79

Dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2013/14 zapewniono możliwość edukacji w 116 szkołach specjalnych

oraz w 3 545 oddziałach specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych. Ogółem do tych szkół uczęszczało 6,7 tys. osób, które stanowiły 3,6% ogółu uczniów (przed rokiem odpowiednio 6,7 tys. i 3,4%).

Specjalne szkoły podstawowe stanowiły 30,2% szkół specjalnych, gimnazja specjalne – 29,3%. Specjalne szkoły ponadgimnazjalne (łącznie z policealnymi) stanowiły pozostałe 40,5%.

Odsetek absolwentów objętych kształceniem specjalnym w końcu czerwca 2013 r. wyniósł 3,5% ogólnej liczby absolwentów szkół województwa (w tym samym okresie poprzedniego roku 3,3%).

Szkoły dla dorosłych

Edukacja w szkołach dla dorosłych umożliwia kontynuację przerwanej z różnych względów cyklu kształcenia. Dlatego szkoły dla dorosłych to głównie szkoły ponadgimnazjalne, których celem jest uzyskanie świadectwa dojrzałości lub podniesienie kwalifikacji zawodowych.

W roku szkolnym 2013/14 w 128 szkołach dla dorosłych kształciło się 11,0 tys. osób, tj. o 12,2% więcej niż w roku szkolnym 2012/13. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych stanowili 88,2% ogółu uczniów, tj. o 1,2 p.proc. mniej niż rok wcześniej. Wśród placówek tego typu 64,1% to licea ogólnokształcące. Liczba uczniów w tych szkołach wzrosła w omawianym okresie o 10,9% i stanowiła 91,3% ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Od roku szkolnego 2012/13 likwidowane są stopniowo niektóre typy szkół dla dorosłych (zasadnicze zawodowe, licea profilowane, uzupełniające licea ogólnokształcące, technika i technika uzupełniająca).

Szkoły dla dorosłych prowadzone były, podobnie jak szkoły policealne, przede wszystkim przez organy zaliczane do grupy „organy pozostałe” – 42,2%

ogółu szkół dla dorosłych. Odsetek szkół prowadzonych przez organy samorządu terytorialnego wyniósł 38,3%.

W roku szkolnym 2012/13 szkoły dla dorosłych ukończyło 3,4 tys. absolwentów, w tym 76,3% osób ukończyło licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi).

3. WYBRANE ASPEKTY OŚWIATY I WYCHOWANIA

Nauczanie języków obcych

Coraz ważniejszym elementem edukacji w systemie kształcenia jest nauka języków obcych, a postępujący rozwój dziedzin życia społecznego i gospodarczego oraz możliwość efektywnego funkcjonowania na rynku pracy stawia coraz większe wymagania w tej dziedzinie.

Od roku szkolnego 2009/10 obowiązkowa nauka języka obcego zaczyna się już od początku szkoły podstawowej. Sześcioletki, które decyzją rodziców rozpoczynają swoją edukację szkolną mogą podjąć naukę języka obcego na ich wniosek i za zgodą dyrektora szkoły. W gimnazjach również od roku szkolnego 2009/10 występuje obowiązek nauki dwóch języków obcych.

Wśród nauczanych obowiązkowo języków obcych, w całym systemie szkół dla dzieci i młodzieży, dominował język angielski i niemiecki. W roku szkolnym 2013/14 języka angielskiego uczyło się 91,9% uczniów, niemieckiego 37,9% oraz rosyjskiego 5,0% (przed rokiem odpowiednio 85,2%, 37,4% i 5,4%). W ramach zajęć obowiązkowych nauczano jeszcze m.in. języka francuskiego (1,2% ogółu uczniów) i włoskiego (0,4%). W stosunku do poprzedniego roku szkolnego najbardziej wzrosła liczba uczących się języka hiszpańskiego – o 13,8% i łaciny – o 4,9%, a zmniejszyła się francuskiego i rosyjskiego – po 10,8%.

Tabl. 5. Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Uczniowie szkół				
		podstawowych	gimnazjalnych	zasadniczych zawodowych ^a	liceów ogólnokształcących ^b	techników ^c
Nauczanie obowiązkowe						
Ogółem						
2012/13	178 326	84 719	46 409	9 126	21 030	23 098
2013/14	184 382	83 615	44 400	8 650	19 753	21 908
w tym język						
Angielski						
2012/13	167 597	77 987	43 363	4 512	20 333	21 402
2013/14	163 934	77 368	42 200	4 821	19 256	20 289
Niemiecki						
2012/13	73 680	6 411	33 771	2 598	13 352	17 548
2013/14	67 535	5 688	31 236	2 134	11 923	16 554
Rosyjski						
2012/13	9 903	81	3 909	873	2 573	2 467
2013/14	8 829	95	3 624	566	2 533	2 011
Francuski						
2012/13	2 312	7	491	-	1 370	444
2013/14	2 062	7	408	-	1 245	402
Włoski						
2012/13	857	-	224	-	633	-
2013/14	788	-	202	-	586	-
Hiszpański						
2012/13	513	-	89	-	416	8
2013/14	584	-	149	-	428	7
Nauczanie dodatkowe						
Angielski						
2012/13	2 574	466	1 756	-	135	217
2013/14	1 775	331	1 260	-	107	77
Niemiecki						
2012/13	9 124	3 390	4 600	-	652	482
2013/14	9 442	3 221	5 249	15	601	356
Francuski						
2012/13	324	-	271	-	53	-
2013/14	510	-	345	-	165	-

^a łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c łącznie z technikami uzupełniającymi, szkołami artystycznymi i szkołami policealnymi dla młodzieży.

W związku ze wzrostem liczby uczących się obowiązkowo języka angielskiego we wszystkich typach szkół (oprócz policealnych) zmniejszyło się znacznie zapotrzebowanie na naukę tego języka w ramach zajęć dodatkowych. W tej kategorii największą popularnością cieszył się język niemiecki – 5,3% ogólnej liczby uczniów wobec 1,0% uczących się angielskiego. Wśród młodzieży uczącej się dodatkowo języków obcych w roku 2013/14 w stosunku do poprzedniego roku znacznie wzrosło zainteresowanie nauką języka hiszpańskiego – o 57,4%.

W szkołach dla dorosłych podobnie jak w szkołach dla dzieci i młodzieży, najczęściej nauczano języka angielskiego (14,2 tys. uczniów, co stanowiło 70,7% dorosłych uczniów ogółem) oraz rosyjskiego (0,9 tys. uczniów) i niemieckiego (0,9 tys.).

Komputeryzacja w szkołach dla dzieci i młodzieży

W roku szkolnym 2013/14 komputery posiadało 96,8% szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (przed rokiem 95,7%), w tym 91,5% w miastach i 99,2% na wsi. W szkołach gimnazjalnych komputeryzacja wyniosła 83,0% (wzrost o 1,1 p.proc. w stosunku do poprzedniego roku). W miastach odsetek gimnazjów posiadających komputery wyniósł 84,5%, a na wsi 81,2%. Na 1 szkołę podstawową przypadało 18 komputerów przeznaczonych do użytku uczniów, w tym 17 z dostępem do Internetu, w gimnazjach zaś odpowiednio 17 i 16. W szkołach podstawowych na 1 komputer przypadało 8 uczniów, a na 1 komputer z dostępem do Internetu – 9, natomiast w szkołach gimnazjalnych odpowiednio 9 i 10.

W szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży (łącznie z policealnymi dla młodzieży) w omawianym okresie udział szkół wyposażonych w komputery do użytku uczniów wyniósł 61,9% i był o 4 p.proc. wyższy niż przed rokiem. Najlepiej wyposażone były licea ogólnokształcące (79,1%). Na 1 liceum ogólnokształcące

przypadało 27 komputerów przeznaczonych do użytku uczniów, a na 1 komputer przypadało 8 osób.

Wśród szkół zawodowych najwyższy wskaźnik komputeryzacji szkół odnotowano w technikach – 71,9%, a najniższy w zasadniczych szkołach zawodowych (łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy) – 37,1%. Jednocześnie w szkołach tych na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów przypadało odpowiednio 5 i 10 uczniów.

W dziennych szkołach policealnych dla młodzieży w roku szkolnym 2013/14 wskaźnik komputeryzacji wyniósł 91,7% wobec 78,6% w roku 2012/13. Na jeden komputer przeznaczony do użytku uczniów przypadało 7 osób.

Zajęcia pozalekcyjne

Organizowane przez szkołę zajęcia pozalekcyjne mają na celu zapewnienie uczniom różnych form spędzania czasu wolnego, w tym również poprzez pogłębienie wiedzy, rozwój talentów artystycznych i zainteresowań, czy doskonalenie umiejętności sportowych. Zajęcia te realizowane są w ramach szkolnych kół, klubów i zespołów.

W roku szkolnym 2013/14 w województwie we wszystkich typach szkół działało łącznie 10,7 tys. szkolnych kół, klubów i zespołów prowadzących zajęcia pozalekcyjne i nadobowiązkowe, w których uczestniczyło 116,2 tys. dzieci i młodzieży. Największą popularnością cieszyły się koła przedmiotowe (48,2 tys. uczestników), sportowe (25,7 tys.) i artystyczne (17,0 tys.), które łącznie skupiały 78,2% wszystkich uczestników.

Blisko połowa (49,0%) wszystkich kół i zespołów szkolnych funkcjonowała w szkołach podstawowych, a 31,1% w gimnazjach. W zajęciach pozalekcyjnych

uczestniczyło 59,1 tys. uczniów szkół podstawowych (50,8% uczestniczących ogółem) i 34,5 tys. uczniów gimnazjum (30,0%). W obu typach szkół najczęściej uczęszczano na koła przedmiotowe (odpowiednio 35,3% i 44,7% uczestniczących ogółem w zajęciach dodatkowych w tych placówkach).

Odsetek uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych i nadobowiązkowych wyniósł 18,2%. W szkołach tych podobnie największym zainteresowaniem cieszyła się działalność kół przedmiotowych (54,9% uczestników) oraz zajęcia sportowe (20,0%). Największą liczbę kół oraz ich uczestników skupiały licea ogólnokształcące, a ich udział w szkołach ponadgimnazjalnych wyniósł odpowiednio 48,0% i 54,5%.

Pomoc stypendialna oraz opieka nad dziećmi i młodzieżą

Placówki edukacyjne w województwie oferowały uczniom różnego rodzaju pomoc stypendialną. W końcu czerwca 2013 r. stypendia otrzymało łącznie 187,6 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży oraz policealnych. Z ogólnej liczby 47,7 tys. wypłaconych stypendiów 85,9% stanowiły stypendia szkolne, a 12,6% stypendia za wyniki w nauce i za osiągnięcia sportowe. Uczniowie szkół podstawowych pobierali ponad połowę (51,5%) stypendiów szkolnych, a uczniowie szkół gimnazjalnych 21,5%. Z budżetu państwa i organów samorządu terytorialnego wypłacono 99,0% stypendiów.

W celu zwiększenia dostępności do wybranych szkół, dzieciom i młodzieży zapewniono możliwość korzystania z internatów i burs. W roku szkolnym 2013/14 w porównaniu do 2012/13 pomimo mniejszej ilości placówek i miejsc (odpowiednio o jedną placówkę i 77 miejsc) liczba korzystających uczniów zwiększyła się o 72 osoby. W tym okresie liczba korzystających uczniów na 100 miejsc wzrosła z 83 osób do 86.

4. SZKOŁY WYŻSZE

W roku akademickim 2013/14 w 15 szkołach wyższych (łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi) działających w województwie studiowało 39,4 tys. osób, w tym 64,5% w systemie stacjonarnym. W porównaniu z poprzednim rokiem akademickim liczba studentów była o 11,6% mniejsza. Wskaźnik natężenia studiujących (liczba studentów na 10 tys. ludności) obniżył się z 307 osób do 272. Zmniejszyła się także w ciągu analizowanego roku liczba ludności będąca w grupie wiekowej odpowiadającej temu poziomowi nauczania o 3,1%.

Wśród studiujących w 2013/14 przeważali studenci uczelni publicznych – 32,5 tys. osób, tj. 82,6%. Większość słuchaczy uczelni publicznych (76,7%) uczyła się na studiach stacjonarnych. Studenci uczelni niepublicznych zdecydowanie częściej studiowali w systemie niestacjonarnym – z tej formy korzystało 93,5% studiujących. Wśród studentów większość stanowiły kobiety i tak na 100 studiujących mężczyzn przypadają 133 panie.

Tabl. 6. Studenci według form kształcenie w roku akademickim 2013/14

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Na studiach			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ogółem	39 397	22 514	25 398	14 641	13 999	7 873
Publiczne	32 547	18 184	24 954	14 332	7 593	3 852
Niepubliczne	6 850	4 330	444	309	6 406	4 021

Biorąc pod uwagę tylko jednostki macierzyste (bez Wyższej Szkoły Policji) zdecydowana większość studentów kształciła się na jednej z dwóch uczelni

państwowych. W największej uczelni województwa – Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim – w roku akademickim 2013/14 studiowało 76,7% ogółu studiujących. Drugą co do wielkości uczelnią była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, którą wybrało 8,1% studiujących.

W roku akademickim 2013/14 najwięcej osób kształciło się na kierunku ekonomia i administracja (14,2% ogółu studiujących), pedagogicznym (12,0%) oraz ochrona i bezpieczeństwo (11,5%). Największy odsetek kobiet kształcących się w szkołach wyższych odnotowano na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych (16,9%), pedagogicznych (16,6%) i społecznych (12,4%). Kobiety przeważały wśród ogólnej liczby studentów zdobywających wiedzę w dziedzinie opieki społecznej (86,9%), nauk pedagogicznych (79,2%), matematyczno-statystycznych (73,4%) oraz medycznych (72,4%).

W roku akademickim 2012/13 szkoły wyższe opuściło 12,5 tys. absolwentów (o 17,0% mniej niż przed rokiem), w tym 9,2 tys. absolwentów uczelni publicznych. Ponad połowę absolwentów (54,3%) stanowili absolwenci studiów stacjonarnych. Liczba absolwentów w przeliczeniu na 10 tys. ludności zmniejszyła się ze 104 osób w roku akademickim 2011/12 do 86 w 2012/13.

Spośród wszystkich absolwentów przeważającą grupę stanowili absolwenci studiów zawodowych pierwszego stopnia – 57,7%, z czego z tytułem inżyniera – 15,1%, a z tytułem licencjata – 42,6%. Studia drugiego stopnia ukończyło 38,7% wszystkich kończących studia, a magisterskie jednolite – 3,6%.

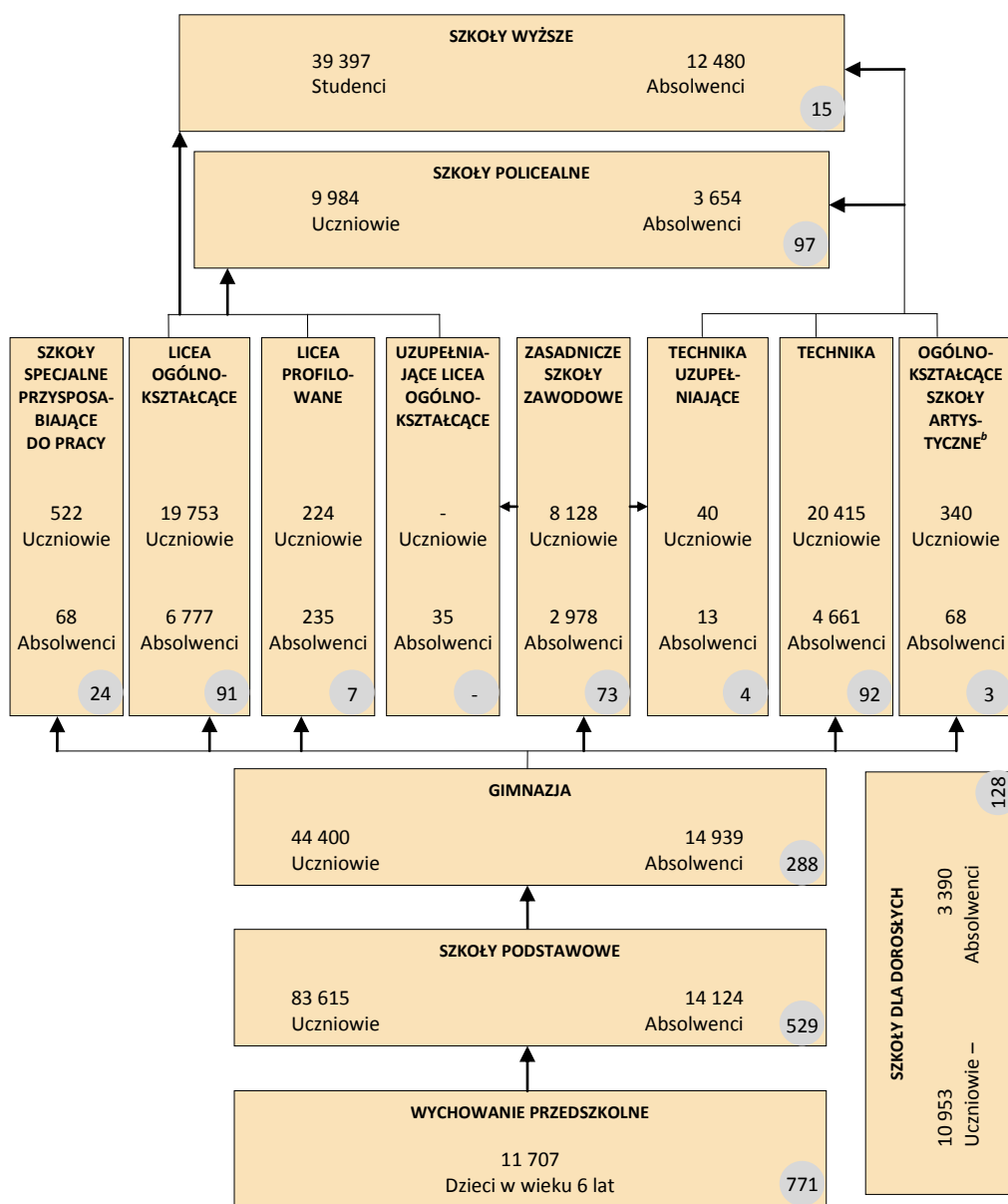
Najwięcej osób ukończyło kierunki pedagogiczne (20,1%), ekonomiczne i administracyjne (17,7%) oraz społeczne (12,8%). Największy udział kobiet odbierających dyplomy zanotowano na kierunkach: opieka społeczna (86,3%), medycznych (86,2%), produkcji i przetwórstwa (79,9%), pedagogicznych (79,2%) oraz ekonomia i administracja (71,0%).

W roku akademickim 2013/14 na studiach podyplomowych studiowało 3,4 tys. osób. Prawie 3/4 doksztalających się na tego typu studiach stanowiły

kobiety. Wśród słuchaczy największą popularnością cieszyły się kierunki ekonomiczno-administracyjne (19,6%), ochrony i bezpieczeństwa (18,9%), nauczycielskie (18,2%) oraz pedagogiczne (18,1%). W studiach doktoranckich uczestniczyło 0,7 tys. osób. Odsetek kobiet kształcących się na studiach doktoranckich wyniósł 66,7%. Wśród kierunków doktoranckich największym zainteresowaniem cieszyły się kierunki rolnicze (35,7%), społeczne (21,5%) i humanistyczne (17,2%).

Do dyspozycji studentów (według stanu z 31 XI 2013 r.) było 15 domów studenckich, w tym 3/4 to akademiki uniwersyteckie. Miejsca w domach studenckich były wykorzystane prawie w 90%.

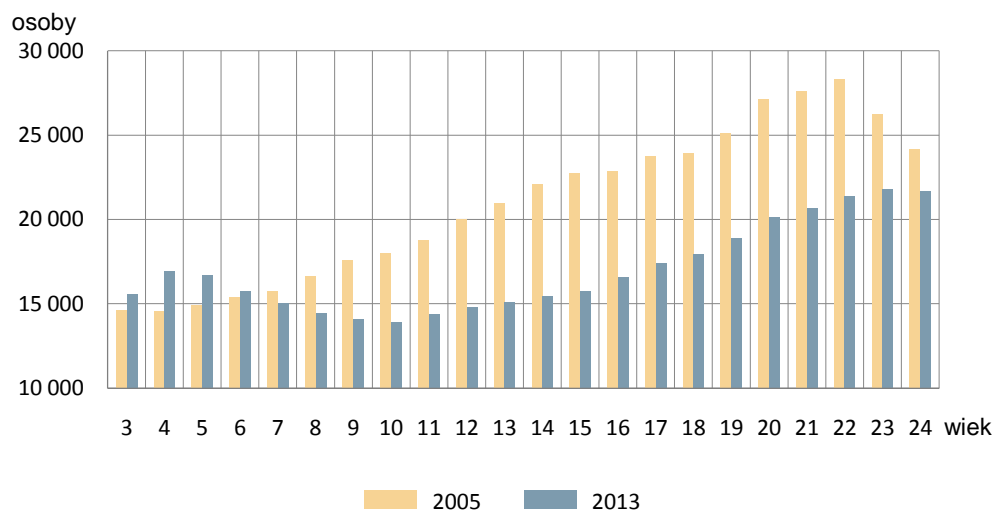
Edukacja^a według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2013/14

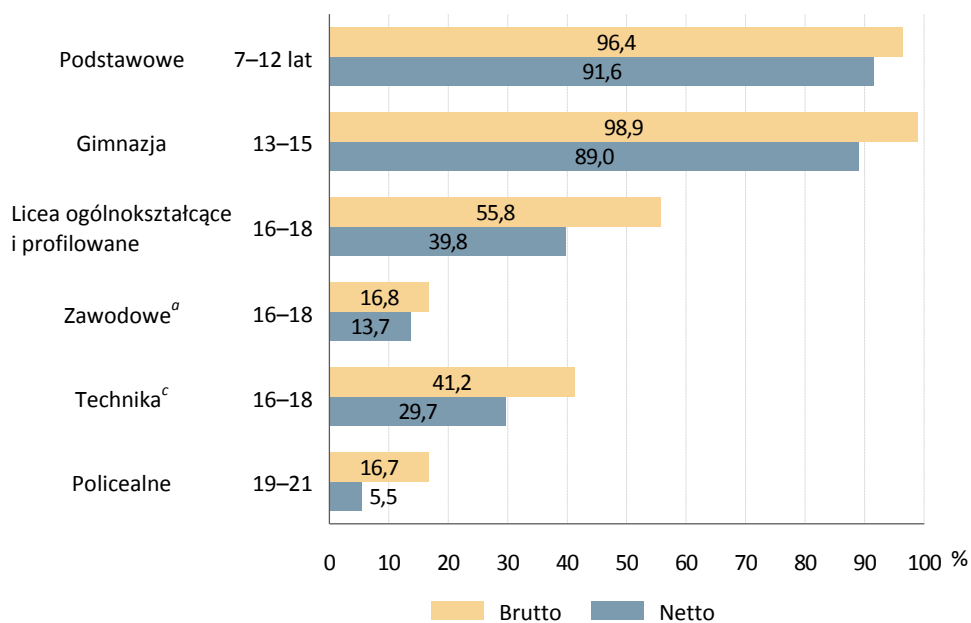
● Liczba placówek

^a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2012/13.
^b Dające uprawnienia zawodowe.

Ludność według wieku

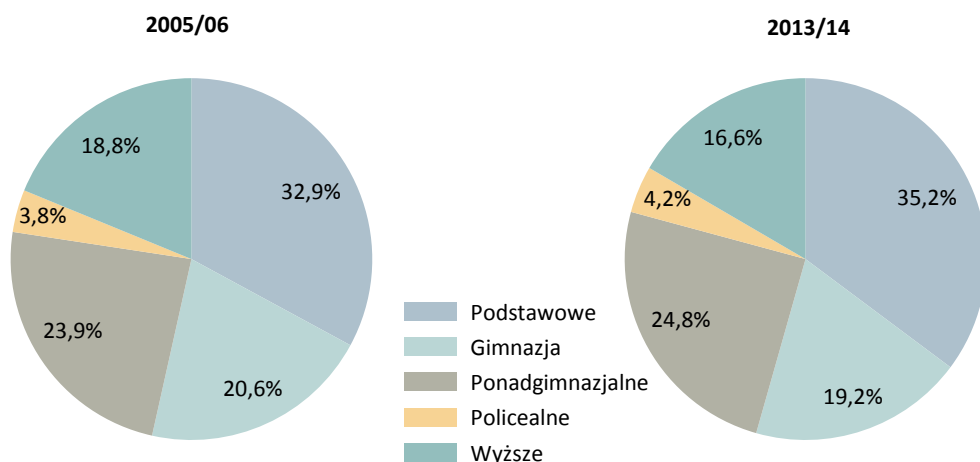

Współczynnik skolaryzacji w roku szkolnym 2013/14

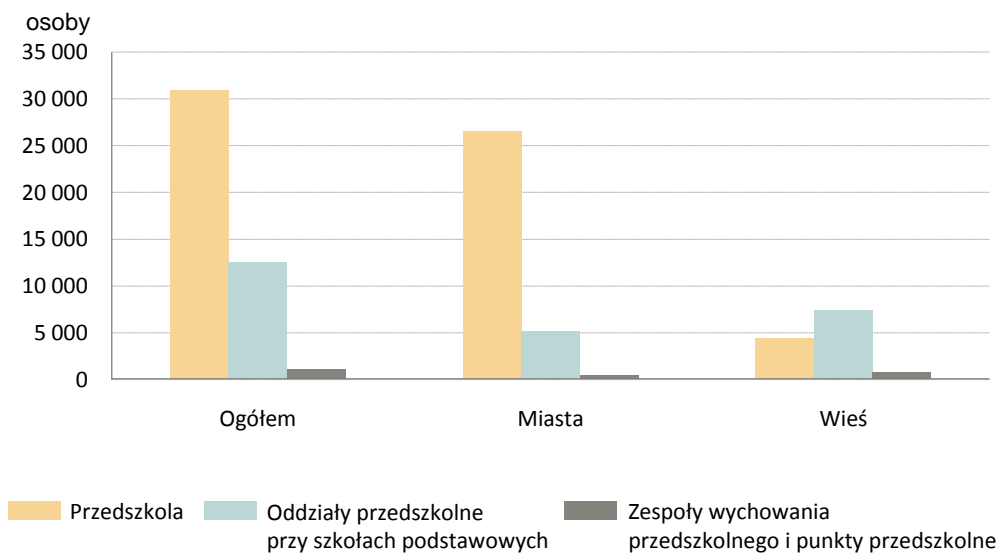

a-c łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* – technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

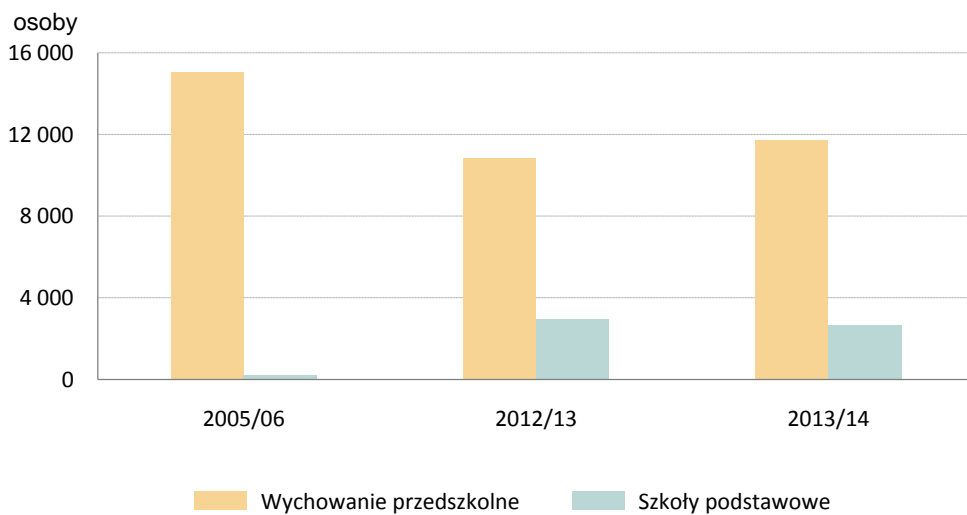
Uczniowie i studenci według poziomu nauczania

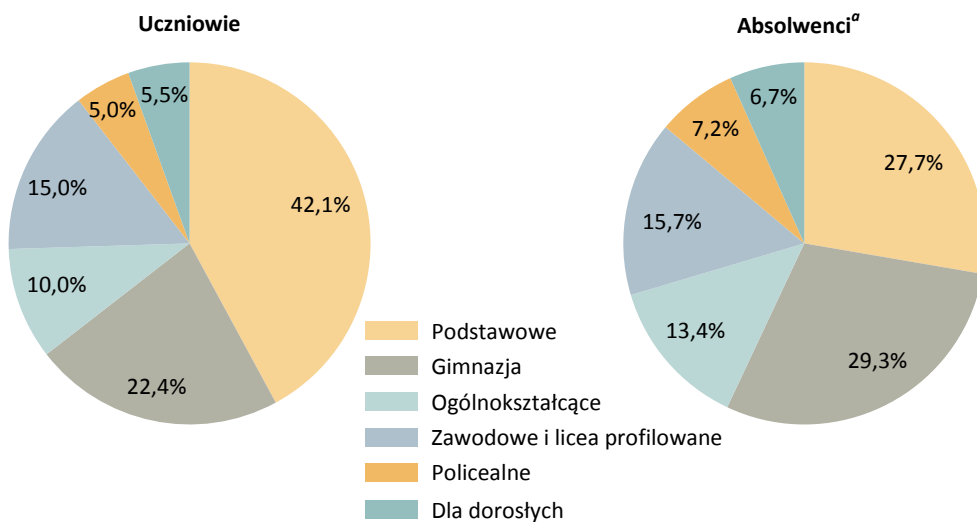
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2013/14

Sześciolatki w placówkach wychowania przedszkolnego i w szkołach podstawowych

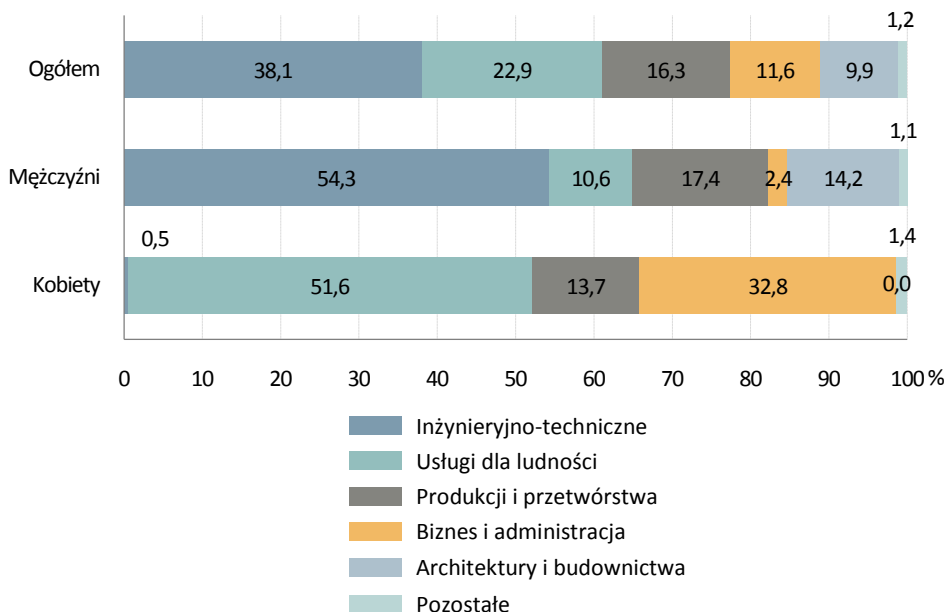
Uczniowie i absolwenci w szkołach w roku szkolnym 2013/14

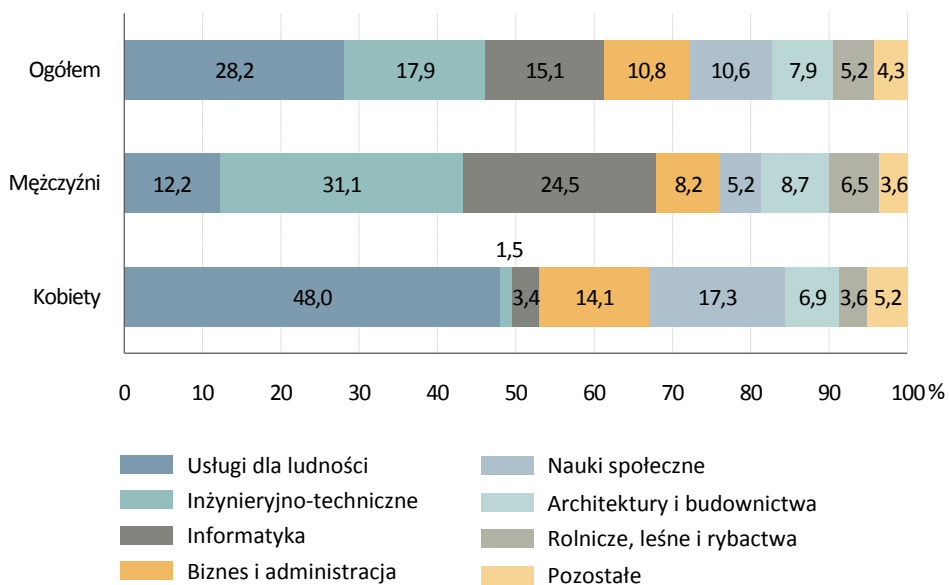
^a Z roku szkolnego 2012/13.

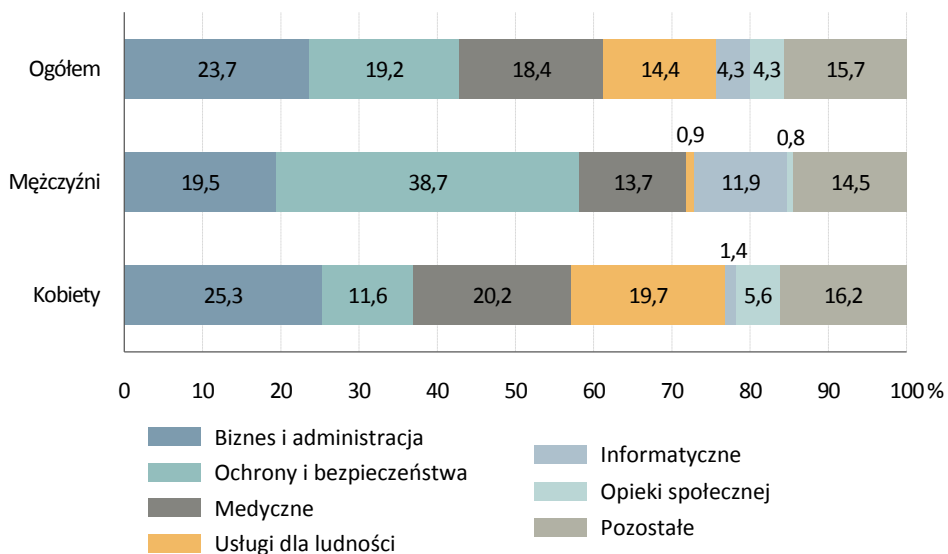
Uczniowie w zasadniczych szkołach zawodowych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14

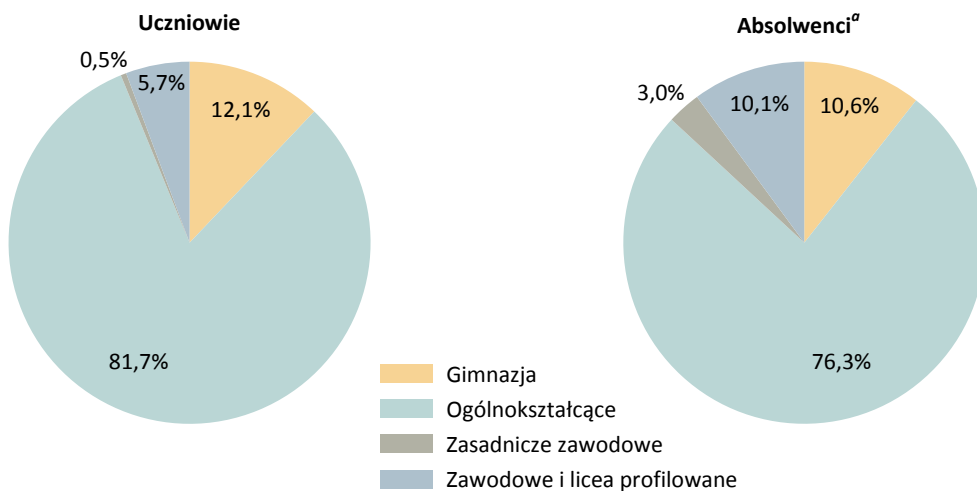
Uczniowie szkół zawodowych i liceów profilowanych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14

Uczniowie szkół policealnych według wybranych grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2013/14

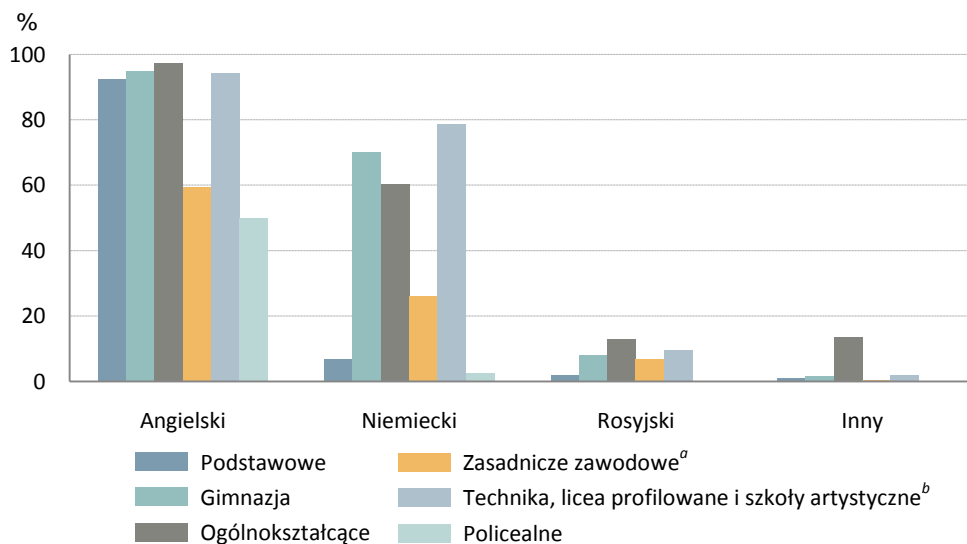

Uczniowie i absolwenci szkół dla dorosłych w roku szkolnym 2013/14

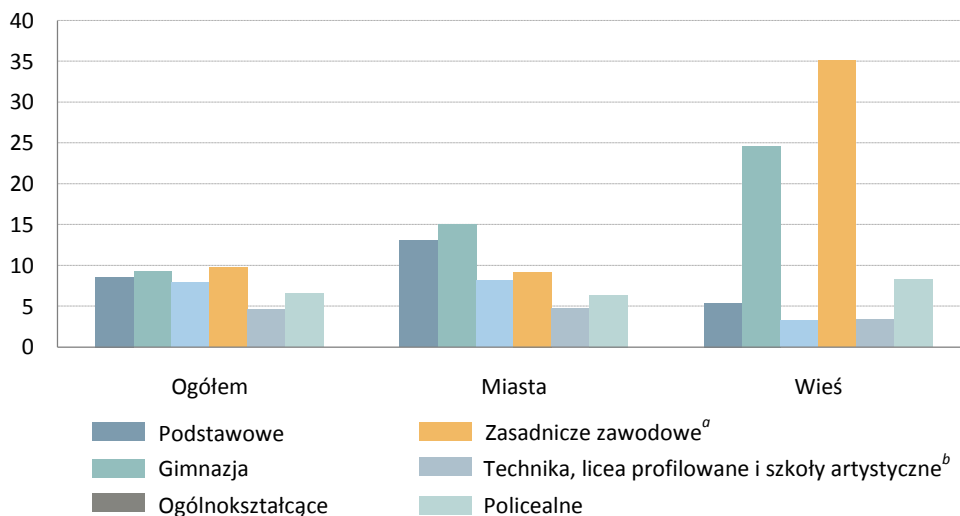
^a Z roku szkolnego 2012/13.

Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14

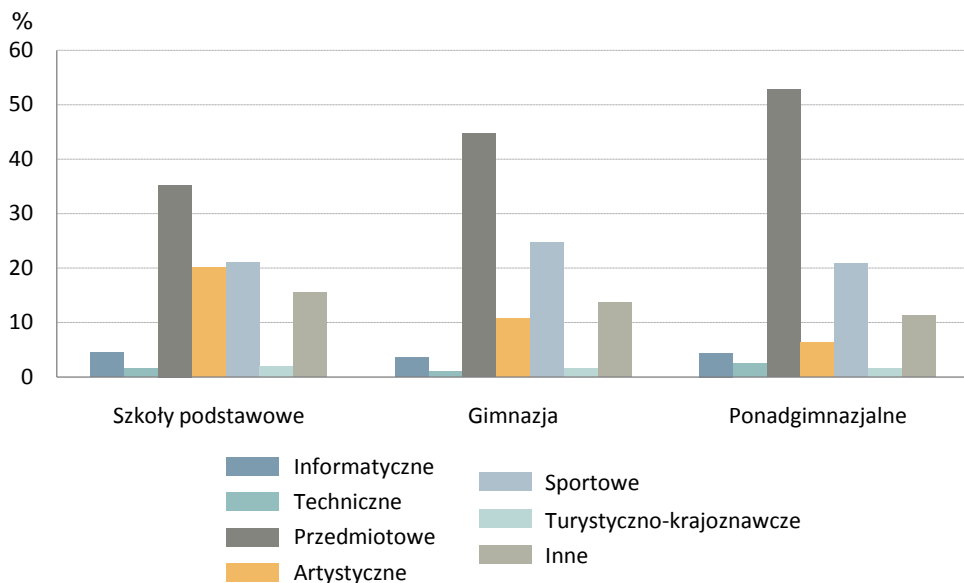
^a Bez szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2013/14

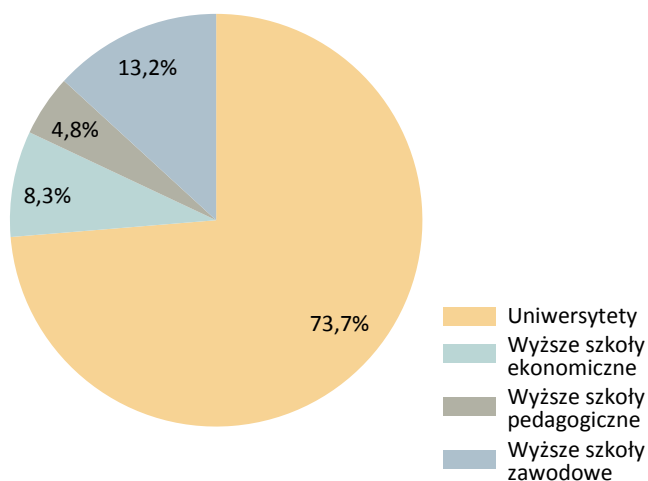

^a Bez szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^b Dotyczy artystycznych szkół ogólnokształcących bez uprawnień zawodowych realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

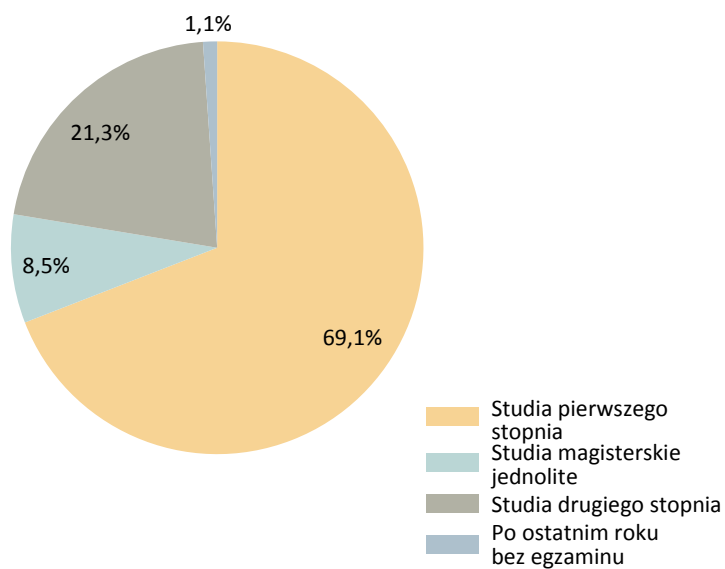
Uczestniczący w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2013/14

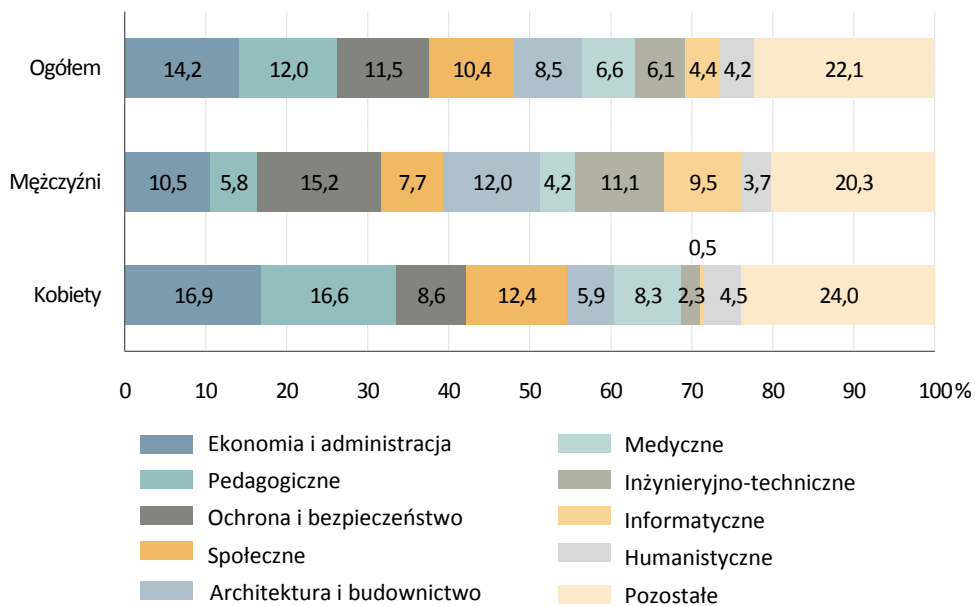
Studenci według rodzajów szkół wyższych w roku akademickim 2013/14

Studenci szkół wyższych według rodzajów studiów w roku akademickim 2013/14

Studenci według kierunków nauczania w roku akademickim 2013/14

NOTATKI
